

01
JAUME CABRÉ
CRISTINA CALDERER

02
CAMILLA
LÄCKBERG
ARA LLIBRES

03
MURAKAMI
JORDI BEDMAR

04
GEORGE R.R.
MARTIN
WIKIPEDIA

05
ALBERT
ESPINOSA
CRISTINA CALDERER

UNES QUANTES PERLES LITERÀRIES (I ALGUNA TEMERITAT EDITORIAL)

L'any 2011 serà recordat també per retorns de qualitat literària, un premi Nobel que pocs havien llegit, algun debut sonat i un grapat d'edicions de clàssics que, sorprenentment, encara no estaven a l'abast dels lectors catalans.

En l'apartat dels grans retorns hi trobem Martin Amis amb *La vida prenada* (Empúries/Anagrama), Julian Barnes i el recull de contes *Pulsacions* (Angle), Michel Houellebecq amb l'impressionant i devastadora *El mapa i el territori* (Empúries/Anagrama), i Philip Roth, que gràcies a *Nèmesi* (La Magrana/Mondadori) ha recuperat el respecte que alguns lectors i crítics li havien perdut per culpa de la novel·la anterior, *La humiliació*.

Quan el 6 d'octubre l'Acadèmia Sueca va anunciar el nom del premi Nobel de literatura 2011, Tomas Tranströmer, van ser pocs els que van fer un bot d'alegria, no pas per animadversió cap al poeta suec, sinó per pura desconeixença de la seva obra. Traduït a una cinquantena de llengües, només hi ha un títol de Tranströmer en català, a hores d'ara: *La plaça salvatge* (Perifèric). En castellà, l'editorial madrilenya Nórdica, especialitzada en autors escandinaus, va publicar al mes de setembre la segona antologia del poeta, *Deshielo a mediodía*.

En l'apartat de debuts remarcables, el 2011 ha estat l'any en què han arribat a les llibreries tres novel·les precedides de molt bona premsa estrangera: en el cas de Téa Obrecht, autora de *La dona del tigre* (Angle/Mondadori), ha estat el premi Orange; pel que fa a la publicació de la primera novel·la en català i castellà de Sofi

Oksanen, *Purga* (La Magrana/Salamandra), va ser la fira de Frankfurt del 2009 la que va col·locar l'escriptora estonianofinesa en el punt de mira d'editors de tot el món; a Michela Murgia, autora de *L'acabadora* (Proa/Salamandra), el premi Mondello la va ajudar a vendre els drets fora de l'illa de Sardenya: la clau, una història emotiva i travada amb la grapa del millor neorealisme.

La collita literària d'un any perdria gruix sense la rastellera de clàssics recuperats i la llista de primeres traduccions d'obres d'autors de primera fila. Ha passat amb la primera traducció catalana dels fragments i testimonis d'*El pensament presocràtic*, volum de gairebé 900 pàgines publicat per Edicions de la Ela Geminada, o amb la publicació dels excel·lents *Relats del difunt Ivan Petróvitx*, d'Aleksandr Puixkin, o de l'assaig de Friedrich Nietzsche *El naixement de la tragèdia* (tots dos a Adesiara). La feina d'exhumació d'Edicions de 1984 i Club Editor és també ressenyable: aquest 2011 han recuperat *La senyora Craddock*, de W.S. Maugham, i *Notes d'un estudiant que va morir boig*, de Sebastià Juan Arbó. La Breu Edicions ha traduït un nou recull de contes de Serguei Dovlàtov, *El compromís*, i Viena s'ha atrevit amb *Família*, de Ba Jin, i *La marca de l'aigua*, de Joseph Brodsky. Acantilado i Quaderns Crema, per la seva banda, segueixen construint un catàleg d'excepció a partir de la publicació de meravelles com els cinc llibres de *Gargantua y Pantagruel*, de François Rabelais, la primera edició crítica de *Curial e Güelfa, Història d'un estat clandestí*, de Jan Karski, i la reivindicació de Karl Kraus a través de la compilació d'articles de *Die Fackel*.

L'escriptor francès Michel Houellebecq. PHILIPPE MATSAS / FLAMMARION

del 2011

drileny escriu una història d'amor a partir d'un narrador femení i amb l'ajuda del professor Francisco Rico, convertit en un personatge més de la novel·la.

Camilla Läckberg
La sèrie negra segueix venent (i molt)

Amb cada nova novel·la, Camilla Läckberg guanya lectors. Traduïda a una trentena llarga de llengües, l'escriptora sueca és un dels valors del gènere negre més comercial, amb més de 8 milions d'exemplars venuts a tot el món. A *Emprentes que mai s'esborren* (Amsterdam/Maeva) adverteix sobre el racisme ingent a Suècia al mateix temps que desenterra algun nazi emmascarat. Tot això a partir de les investigacions del policia Patrik Hedström i la seva parella, Erica Falck, que compagina l'escriptura de novel·les de misteri amb la cria dels fills.

Haruki Murakami
Una distòpia de més d'un miler de pàgines

Quan a principis de juny Haruki Murakami va visitar Barcelona per recollir el Premi Internacional Catalunya, els lectors encara no coneixien el desenllaç d'*IQ84* (Empúries/Tusquets), trilogia distòpica de l'autor japonès publicada en dos lliuraments que s'ha mantingut durant mesos a la llista dels llibres més venuts. Murakami va assegurar que a la pròxima novel·la donaria la seva versió sobre el desastre de Fukushima. Si és així, l'autor de *Kafka a la platja* i *Tòquio Blues* seguirà recorrent camins poc lluminosos i plens de sorpreses.

Jaume Cabré
'Jo confesso', novel·la europea amb arrels catalanes

Precedida d'un secretisme eficaç, *Jo confesso* (Proa/Destino) passeja el lector per sis-cents anys d'història europea i localitzacions tan variades com Roma, Pàrdac, Cremona, el Pallars, Londres, Vic, el Congo i l'Àrabia Saudita. La novel·la més ambiciosa de Jaume Cabré arrenca a partir de les memòries d'Adrià Ardèvol, que passa revista a les misèries familiars i mira de treure l'entrellat d'una de les joies de la col·lecció del seu pare, un violí Storioni fet l'any 1764.

Jonathan Franzen
'Llibertat', una epopeia carregada de detalls

La tercera novel·la de Franzen, *Llibertat* (Columna/Salamandra), vol ser una epopeia sobre l'amor i el matrimoni contemporanis a través de l'aproximació minuciosa i detallista als Berglund. L'escriptor nord-americà ha dedicat una dècada a cadascuna de les tres últimes novel·les: l'espera ha valgut la pena.

George R.R. Martin
La fantasia èpica torna a estar de moda

Ha calgut més d'un any de boca-orella i vendes sostingudes perquè Alfaguara s'hagi decidit a publicar en català la pentalogia *Cançó de gel i foc*, de George R.R. Martin, fins llavors editada pel petit segell Gigamesh. De moment han aparegut els dos primers volums, *Joc de trons* i *Xoc de reis*, on Martin descobreix als lectors el continent de Westeros. La saga ja ha col·locat 15 milions d'exemplars, i el fenomen encara creix. ♣

